

BESLUT OCH SKÖTSELPLAN FÖR

Dröstorps Naturvårdsområde

MÖRBYLÅNGA KOMMUN, KALMAR LÄN

NATURVÅRDSFÖRVALTARE: LÄNSSTYRELSEN

Delgivningskvitto
Enligt sändlista

Bildande av Dröstorps naturvårdsområde i Mörbylånga kommun.

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 19 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1991:641) alvarmarker till byarna Skarpa Alby, Torp, Åby, Gårdby och Nedra Ålebäck samt markerna kring ödebyn Dröstorp som naturvårdsområde. Länsstyrelsens beslut 1966-08-10 om landskapsbildsskydd enligt 19 § naturvårdslagen, äldre lydelsen, upphör att gälla då det nu fattade beslutet vinner laga kraft.

Uppgifter om naturvårdsområdet

Namn: Dröstorps naturvårdsområde
Kommun: Mörbylånga
Socken: Sandby
Areal: 912,4 ha
Naturtyper: alvar (910,4 ha)
åkermark (3,8 ha)
Läge: Naturvårdsområdet ligger i Stora alvarets nordöstra hörn, norr om Ekelunda by.
Kartblad: Ekonomiska kartbladen 4G4i, 4G4j, 4g5i
Gräns: sträckad linje på beslutskartan.
Fastigheter: Dröstorp 1:2, 1:4, 1:5, Ekelunda 1:5, Gårdby 5:4, Nedra Ålebäck 1:5, 2:6, 4:2, 4:6, 7:1, 8:1, 9:1, 10:4, 10:5, 10:7, 11:4, 11:5, 11:8, S:2, S, Skarpa Alby 1:2, 2:3, S:3, Torp 2:16, 13:1, 14:1, Åby 3:2, S:2, S:3

Naturvårdsförvaltare: Länsstyrelsen i samråd med markägare.

Naturtyper enligt EUs art- och habitatdirektiv:

- kalkrika oligo-mesotrofa vatten med bentiska kransalger,
- enbuskmarker på hedar eller kalkgräsmarker,
- gräsmarker på kalkhällar,
- kalkgräsmarker,
- nordiskt alvar,
- fuktängar med blåttåtel eller starr,
- rikkärr,
- uppspruckna kalkstenshällmarker.

1998-12-18

231-7667-97

Mål

De övergripande målen för naturvårdsområdet är;

- att bibehålla den långa kontinuiteten av utmarksbete på Stora Alvaret,
- att bibehålla den mosaik av växtsamhällen som är representativ för Stora Alvaret,
- bibehålla mångfalden av växt- och djurarter i livskraftiga populationer,
- att bevara och skapa förutsättningar för växt- och djurarter som är rariteter i bygden, länet eller landet,
- att bevara och synliggöra de kulturhistoriska lämningar som finns representerade i naturvårdsområdet.
- att underlätta allmänhetens möjlighet att besöka området.

Målen ska nås genom

- att området hålls i en väl avvägd, naturvårdsinriktad beteshävd.
- att träd- och buskvegetation röjs/gallras, för att bibehålla och i vissa delar återskapa ett glest buskbevuxet alvar och att synliggöra kulturhistoriska lämningar.
- att tillgängligheten främjas genom att enkla stängselövergångar anordnas och informationstavlor sätts upp.
- att allmänheten styrs så att störningar för flora, fauna, geovetenskapliga former eller bruket av markerna undviks.
- att uppföljning av betestryck och markslitage sker årligen.
- att biologiska uppföljningar sker kontinuerligt.

Beskrivning av området

Alltsedan stenåldern har människan nyttjat alvaret som betesmark åt boskap. Under äldre järnålderns hårda markanvändning bildades troligen för första gången ett betespräglad, öppet alvar. Under tidsepoker då alvarbygden övergavs fick den växa igen. När befolkningen ökade blev nyttjandet intensivare och markerna öppnades upp. Från mitten av 1500-talet fram till 1801 behandlades hela Öland som "frikallad" jaktpark, djurgårdsinrättningen. Därefter skedde en fördelning av alvarmarkerna mellan socknar och byar. Stenmurarna som ger alvaret dess karaktär idag, är resultatet av denna utmarksdelning.

På 1800-talet blev utnyttjandegraden den högsta någonsin. Allt togs till vara för den alltför stora sydöländska befolkningens överlevnad. Omflyttning av befolkningen mot slutet av århundradet lade alvarbyar öde och alvarhorvor för fäbot. Enligt jordbruksräkningen 1927, framgår att det i Sandby socken detta år fanns 156 hästar (> 3 år), 73 unghästar och föl, 33 oxar, 355 kor, 1 tjur, 337 ungnöt och kalvar samt 339 får och lamm. I Sandby socken ingår byarna Skarpa Alby, Södra och Norra Näsby, Södra Sandby, Sandby, Nedra Ålebäck och Åby. De senaste 30-40 årens minskade djurantal och den upphörda vedtåkten gör att landskapsomvandlingen sker i allt hastigare tempo.

1998-12-18

231-7667-97

Dröstorps naturvårdsområde är det topografiskt mest variabla området inom Stora Alvaret. Detta medför en mycket rik vegetationsmosaik både i stor och liten skala. Geologiskt intressanta strukturer är ett dolinområde, flera karstområden och ett stort antal kalkplatåer som höjer sig en eller ett par meter över omgivningarna. Vidare finns stora öppna hållområden samt jordar med uppfrysningsfenomen. Speciellt variabla är områdena runt gravröset Torrör. Ryggar eller områden där havet en gång avsatt sand och grus (s.k. strandmaterial) ger upphov till torrängsvegetation. De största områdena av sådana älvertorrängar finns utanför Skarpa Alby och västerut, samt runt ödebyn Dröstorp. Flera mindre ryggar finns spridda över området.

Naturvårdsområdet omfattar alla huvudtyperna av Stora Alvarets växtmiljöer, d.v.s. älvertorräng, fårsvingelhed inkl. solvändelavhed, spricksträngalvar, grusalvar, hållmarker inkl. karstområden, alvarfuktäng, våtar, alvarsjöar, samt buskmarker med ölandstök, hassel och en. Dessutom finns flera källor och vattenflöden inom området och ett stort antal dungar med löv- och/eller barrträd. Runt ödebyn Dröstorp finns en stor mängd stadier av före detta odlingsmarker och slätterängar på väg att återgå till alvarvegetation. Ett litet delområde odlas fortfarande.

I västra delen av naturvårdsområdet ligger en av de större alvarsjöarna - Dröstorps mosse, vilken kringgärdas av vidsträckta fuktängar. Omfattande vattenflöden förekommer i den södra delen av alvaret. Det är den s.k. Resmozonen som i sitt spricksystem leder vatten från Stora Alvarets västra del och hit till den östra sidan där den mynnar vid det s.k. Norra välet. Där finns bl.a. ett stort agkärr (Vällemossen).

Tunna jordar och hållmarker finns framför allt i ett långt stråk öster om Dröstorp från Ekelundagränsen i söder och upp emot områdets nordgräns (nordväst om barrskogen vid Skarpa Alby). Dessa marker präglas av stor artrikedom av mossor och lavar, samt en stor mängd växter som klarar stark uttorkning.

Merparten av de växtgeografiskt intressanta kärlväxtarter som har utpostförekomster på alvaren finns inom naturvårdsområdet. Här finns arktiskt/alpina arter, sydväst-, syd- och sydösteuropeiska arter, kontinentala/sibiriska arter samt flera endemiska arter. Av i Sverige rödlistade kärlväxtarter finns bl.a. följande: honungsblomster, klipplök, gulkronill, alvarmalört, hylsnejlika, alvarstånds, piggfrö, timjansnyltrot, flocksvalting och krypfloka.

Viktiga lokaler finns för de rödlistade svamparna: dadelvaxskivling, kalkrödskivling, bleksopp, jättekamskivling och sumpåkerskivling. Lavar finns rikt företrädade bl.a. på de tunna jordarna: falsk guldskevling, alvar placodlav, öländsk svavellav, liten kraterlav och stor stjärnfruktav (alla rödlistade), samt snölav, masklav och alvarlav. Den rödlistade mossan alvargrimmia förekommer. En stor

1998-12-18

231-7667-97

mängd ovanliga insekter förekommer. Ett 30-tal är specifika för alvarmark och några är endast kända från Öland. Exempel på sådana arter är rosenvingad gräshoppa, alvargräshoppa, alvarljusmått, alvarmalörtögonlappmal och fröskinnbaggen *Pionosomus trichopterus*. Intressanta fågelarter är t.ex. ljungpipare, svarttärna och ängshök och bland kräldjuren kan hasselsnok nämnas.

Områdets betydelse och behov av skydd och vård

Stora alvaret har ett stort allmännekologiskt, landskapshistoriskt och geologiskt värde. Inom Dröstorps naturvårdsområde, förekommer en mångfald av representativa alvarmiljöer. Inom området förekommer en rad sällsynta och hotade växt- och djurarter. Våtmarkerna ger området ett högt ornitologiskt värde.

Naturvårdsområdet ingår i Stora alvarets riksintresse för naturvård.

Inom området behövs särskilda åtgärder för att bevara och vårda natur- och kulturmiljön. För att hejda den igenväxning som pågår idag krävs aktiva åtgärder. Området bör förklaras som naturvårdsområde främst för att garantera fortsatt skötsel, där betesdrift och åkerbruk är ett nödvändiga moment och för att möjliggöra statliga medel för restaurering av betesmarker och horvor.

Ärendets beredning

Skarpa Albys och Nedra Ålebäcks, med flera byars alvar ingår i de områden på Stora alvaret som av Länsstyrelsen 1994 pekades ut som "kärnområden", med mycket höga kända naturvärden. Diskussioner om säkerställande av området har förts under lång tid mellan bl.a företrädare för länsstyrelsen, markägarna, naturvårdsverket och forskare knutna till Uppsala universitets ekologiska forskningsstation. Beslut och skötselplan har sänts på remiss till markägare, brukare, myndigheter och föreningar. Yttranden har inkommit från Naturvårdsverket, Mörbylånga kommun, Ölands Ornitologiska förening, Ölands botaniska förening, Honor Prentice (Lunds universitet), Eje Rosén (Uppsala universitet) samt från ett antal markägare. Skötselplanen har omarbetats något efter de inkomna synpunkterna.

FÖRESKRIFTER

För området gäller de föreskrifter enligt 10 och 19 §§ naturvårdslagen som anges nedan.

A. Föreskrifter enligt 19 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom naturvårdsområdet.

Det är förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd;

1. uppföra byggnad eller anläggning.

1998-12-18

231-7667-97

2. uppföra stängsel eller annan hägnad annat än för jordbrukets behov.
3. bedriva täkt av något slag.
4. borra och spränga för annat ändamål än fäste av stängselstolpar
5. gräva, schakta, fylla ut eller tippa.
6. dika eller dikesrensa, dämma, invalla eller avleda vatten.
7. anlägga väg, parkeringsplats, led eller spång.
8. anordna upplag annat än tillfälligt för jordbrukets behov.
9. anlägga luft- eller markledning.
10. anlägga campingplats eller uppställningsplats för husvagnar.
11. uppföra vindkraftverk, mast, antenn eller liknande anordning.
12. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförbar anordning.
13. upplåta markområdet för tävlings- eller övningsändamål.
14. stödutfodra betesdjur eller vilt.
15. plöja, harva eller fräsa.
16. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel.
17. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel.
18. plantera eller så träd, buskar eller andra växter.
19. plantera in för trakten främmande växt- eller djurart.
20. framföra motordrivet fordon annat än för jordbruksändamål, utanför befintliga körvägar.

Tillstånd enligt punkt A1 för byggnad eller anläggning som är väsentlig för djurhållningen inom området bör inte vägras om placering kan ske utan väsentlig skada på bevarandevärdena och om det inte finns någon godtagbar alternativ placering utanför området.

1998-12-18

231-7667-97

Föreskrifterna under A utgör inte heller i övrigt hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med naturvårdsområdet (t ex rensning av befintliga, anlagda vattenhål) och som är angivna under B och D nedan eller framgår av fastställd skötselplan för området.

B. Föreskrifter enligt 19 § andra stycket i naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande åtgärder vidtas och anordningar uppförs för att tillgodose ändamålet med naturvårdsområdet.

1. Skötsel av betesmarkerna innefattande betesdrift, röjning, uppsättning av stängsel och underhåll av stängsel och murar enligt fastställd skötselplan för naturvårdsområdet.
2. Upplåtelse av betesmark eller betesrätt till annan som ägarna/brukarna skäligen kan godkänna om de inte själva kan upprätthålla det betestryck som anges i fastställd skötselplan för naturvårdsområdet.
3. Uppförande och underhåll av stängselövergångar i enlighet med fastställd skötselplan för naturvårdsområdet.
4. Utmärkning av och upplysning om naturvårdsområdet.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom naturvårdsområdet.

Inom området är det förbjudet att ;

1. framföra motordrivet fordon.
2. tälta mer än en natt på samma plats.
3. medföra okopplad hund eller annat lösgående sällskapsdjur.
4. göra upp eld (annat än på iordningställda grillplatser).
5. jaga, döda, fånga eller skada vilda däggdjur, grod- och kräldjur eller fåglar, ta bort eller skada ägg eller bon eller på annat sätt störa djurlivet.
6. skada eller ta bort växande eller döda träd och buskar.
7. gräva eller dra upp växter eller växtdelar med rötterna.

1998-12-18

231-7667-97

8. samla in lösa stenar eller bryta loss bitar av berggrund eller block.
9. snitsla spår, ordna orienteringskontroll eller liknande.
10. skada hägnader.
11. skada fasta fornlämningar och kulturhistoriska lämningar, som stenmurar, odlingsrösen m.m.

Föreskrifterna under C gäller inte markägare och innehavare av särskild rätt för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med naturvårdsområdet och som är angivna under B och D eller framgår av fastställd skötselplan för naturvårdsområdet.

Jakträttsinnehavaren disponerar jakten utan inskränkningar av föreskrifterna under C.

Skarpa Albys traditionella valborgsmäsofirande (inom skötselområde 1:6 i skötselplanen) påverkas ej av föreskrifterna under C4. Elden får dock inte placeras inom fornlämningsområde.

Undersökningar eller forskning ska utföras i samråd med länsstyrelsen och Uppsala universitets ekologiska forskningsstation.

D. Föreskrifter enligt 19 § naturvårdslagen rörande naturvårdsförvaltningen av naturvårdsområdet.

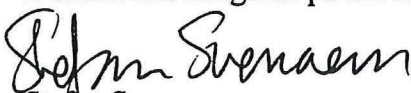
1. Länsstyrelsen fastställer skötselplan för Dröstorps naturvårdsområde, bilaga 3. i vilken föreskrifter om naturvårdsförvaltningen meddelas.
2. Naturvårdsförvaltare är länsstyrelsen, som fortlöpande ska samråda med berörda markägare och djurhållare vid förvaltningen.

Besvärshänvisning

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga 4.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras på det sätt som är föreskrivet för författningar i allmänhet.

Stefan Svenaeus

Susanne Rundlöf Forslund

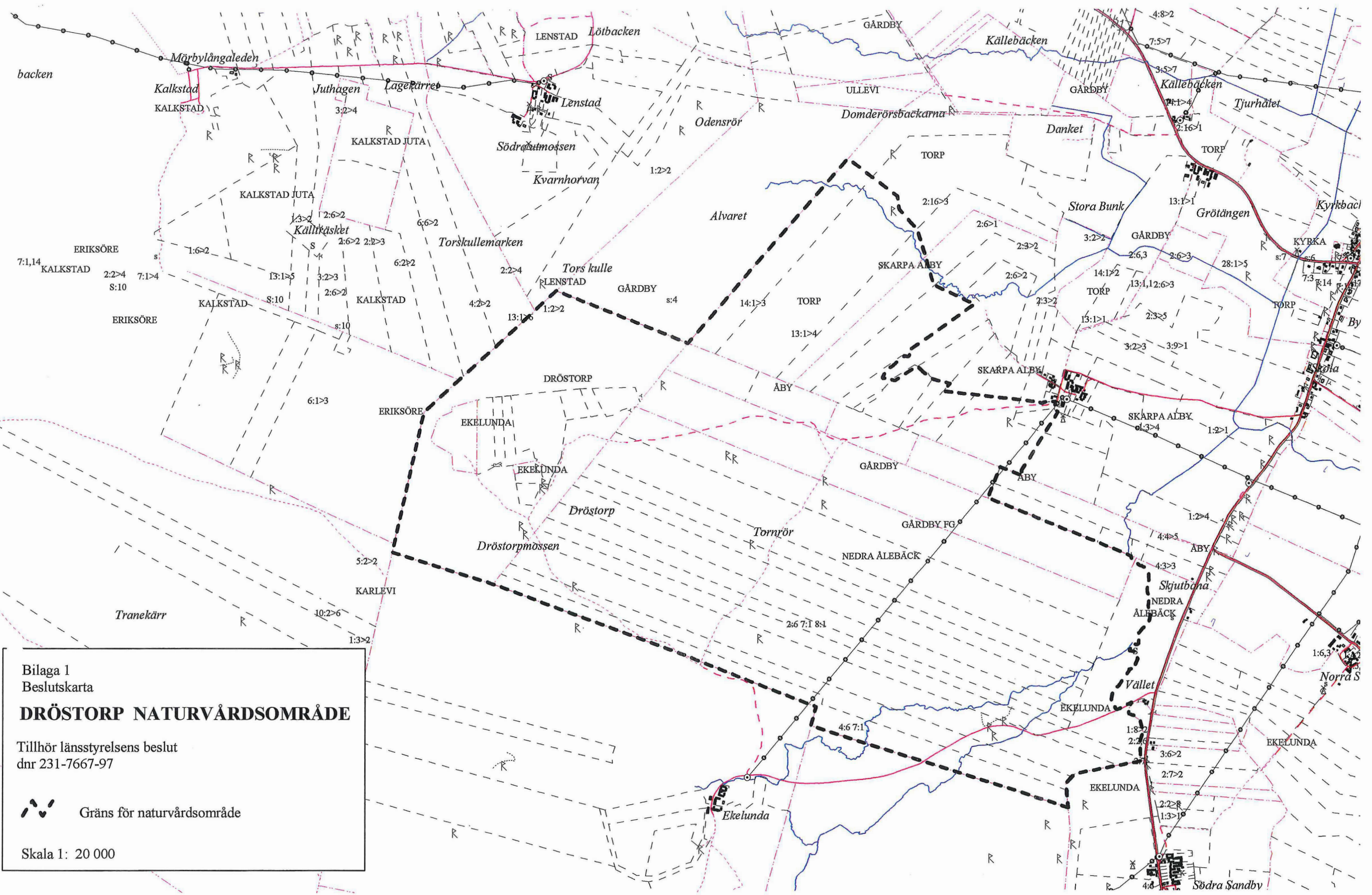
1998-12-18

231-7667-97

Bilagor:

1. Beslutskarta
2. Markägareförteckning
3. Skötselplan
4. Hur man överklagar.

Sändlista:

Bilaga 1
Beslutscharta
DRÖSTORP NATURVÅRDSOMRÅDE

Tillhör länsstyrelsens beslut
dnr 231-7667-97

 Gräns för naturvårdsområde

Skala 1: 20 000

Markägarförteckning:

Fastighet:

Dröstorps 1:2, S:1
Skarpa Alby 2:6, S:3

Dröstorps 1:5, S:1
Skarpa Alby 1:3, 3:9, S:3

Dröstorps 1:4, S:1
Skarpa Alby 3:2, S:3

Gårdby 5:4
Nedra Ålebäck S

Ekelunda 1:5
Dröstorps S:1

Torp 14:1

Torp 13:1

Torp 2:16
Skarpa Alby S:3

Åby 3:2, S:2

Skarpa Alby 1:2, S:3

Skarpa Alby 2:3, S:3,
Åby S:2, S:3

Nedra Ålebäck 11:4, 7:1, S

Nedra Ålebäck 11:8, 1:5

Ägare:

1998-08-24

Nedra Ålebäck 4:6,10:4,11:5, S

Nedra Ålebäck 8:1, S

Nedra Ålebäck 2:6, S

Nedra Ålebäck 9:1, S

Nedre Ålebäck 10:5, S

Nedre Ålebäck 10:7, S

Nedra Ålebäck 4:2, S

Åby 2:17, S:3

Brukare:

1999-02-15

231-7667-97

Delgivningskvitto

Enligt sändlista

Rättelse av beslut om bildande av Dröstorps naturvårdsområde i Mörbylånga kommun

Länstyrelsen har genom beslut 1998-12-18 med stöd av 19 § naturvårdslagen bildat Dröstorps naturvårdsområde i Mörbylånga kommun. I beslutet uppgavs av förbiseende inte alla rätta fastighetsbeteckningarna.

Med stöd av 26 § förvaltningslagen rättas Länstyrelsens beslut enligt följande:

Följande fastigheter skall ingå i naturvårdsområdet:

Dröstorp 1:2, 1:4, 1:5, S:1,

Ekelunda 1:5,

Gårdby 5:4,

Nedra Ålebäck 1:5, 2:6, 4:2, 4:6, 7:1, 8:1, 9:1, 10:4, 11:4, 11:5, 11:8,, S:2, S,

SkarpaAlby 1:2, 1:3, 2:3, 2:6, 3:2, 3:9, S:3,

Torp 2:16, 13:1, 14:1,

Åby 3:2, S:2, S:3

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 1

Stefan Svenaeus

Susanne Rundlöf Forslund

231-7667-97

HUR MAN ÖVERKLAGAR HOS REGERINGEN

Om Ni är missnöjd med länsstyrelsens beslut kan Ni överklaga detta hos regeringen. Det gör Ni genom en skrivelse till regeringen, miljödepartementet, men Ni ska lämna/sicka skrivelsen till länsstyrelsen i Kalmar län.

Tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarie-nummer).

Tala om varför Ni anser att beslutet ska ändras och vilken ändring Ni vill ha. Skicka även med sådant som Ni anser har betydelse för ärendet.

Länsstyrelsen måste ha fått Er skrivelse inom tre veckor från den dag då Ni fick del av beslutet, annars kan Ert överklagande inte tas upp till prövning.

Underteckna skrivelsen och uppge namn, personnummer, postadress och telefonnummer. Om Ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna skrivelsen.

Observera att Er skrivelse ska lämnas/sickas till länsstyrelsen, Malmbrogatan 6, Kalmar. Postadressen är 391 86 Kalmar.

För ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till länsstyrelsen.

SKÖTSELPLAN FÖR DRÖSTORP NATURVÅRDSOMRÅDE

Förslag till skötselplan för Dröstorps naturvårdsområde togs fram av Eje Rosén sommaren 1997. Förslaget har bearbetats av Susanne Forslund.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. DRÖSTORPS NATURVÅRDSOMRÅDE	3
1.1 Allmän beskrivning	3
1.2 Skötselområden	4
Skötselområde 1 (519,3ha)	4
Skötselområde 2 - mellersta delen (50,0 ha)	5
Skötselområde 3 - östra delen (301,9 ha)	5
Skötselområde 4 - ödebyn Dröstorps (41,2 ha)	6
1.3 Övergripande mål	8
2. DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARKERNA	8
2.1 Generella riktlinjer och åtgärder	8
2.1.1 Hävd av alvarmarker	8
2.1.2 Restaurering av alvarmarker	9
2.1.3 Skötsel av hägnader och grindar	10
2.1.4 Skötsel av ödebyn Dröstorps	10
2.1.5 Skötsel av fornlämningar och andra kulturhistoriska spår	10
2.1.6 Fauna- och floravård	11
2.1.7 Jakt	11
2.2 Åtgärder i olika skötselområden	11
Skötselområde 1 - västra delen (519,3ha)	12
Skötselområde 2 - mellersta delen (50,0 ha)	15
Skötselområde 3 - östra delen (301,9 ha)	16
Skötselområde 4 - ödebyn Dröstorps (41,2 ha)	18
3. ANORDNINGAR FÖR ALLMÄNHETEN	19
3.1 Övergripande mål	19
3.2 Generella riktlinjer och åtgärder	19
3.2.1 Information	19
3.2.2 Fordonstrafik	19
3.2.3 Övergångar	20
3.2.4 Utmärkning av naturvårdsområdets gräns	20
3.2.5 Stödutfodring	20
4. UPPFÖLJNING	20
5. FINANSIERING AV SKÖTSELN	21
6. ÖVRIGA ÅTGÄRDER	21
7. KÄLLOR OCH REFERENSER	21
BILAGA 2.1 Skötselplanekarta för Dröstorps naturvårdsområde	
BILAGA 2.2 Vägar och vaktarkojor, Kulturhistorisk inventering 1998	

1. DRÖSTORPS NATURVÅRDSOMRÅDE

1.1 Allmän beskrivning

Människan och hennes betesdjur har präglat det Öländska landskapet de senaste 5000 åren. Alltsedan stenåldern har Stora Alvaret använts som betesmark för människans boskap. Under den äldre järnåldern (ca 2500 år sedan) var Öland rikt och tätt befolkat och boskapsuppfödning var en viktig del av uppehållet. Under denna tid utnyttjades alvaret skoningslöst för bete, vedfångst och slåtter vilket resulterade i ett betespräglat landskap, mer eller mindre utan träd och buskar. Efter järnåldern varierar alvarets utnyttjande med den varierande graden av befolkning av alvarbyarna. Under epoker då alvarbyar övergavs kom de delar av alvaret med tjockare jordar att växa igen. De tunna alvarjordarna (t ex grus- och hållmarksalvar) har dock förblivit öppna, även utan bete, ända sedan inlandsisen drog sig tillbaka för ca 12 000 år sedan. När befolkningen åter ökade (t ex under vikinga- och medeltiderna) blev alvaret mer öppet igen. Från ca 1569 fram till 1801 var hela Öland en kunglig jaktpark (djurgårdsinrättningen). Detta innebar bl a att all jakt och vedtäkt var förbjuden, men troligen var det tillåtet att samla buskar och ris på alvaret.

På 1800-talet utnyttjades alvaret hårdare än någonsin. Befolkningen på södra Öland var alltför stor och allt togs till vara. 1811–1819 fördelades utmarkerna (inklusive alvaret) mellan socknar och byar vid alvaret. De stenmurar som ger karaktär åt alvaret idag är resultatet av denna utmarksdelning. Mot slutet av århundradet flyttade en stor del av befolkningen från landsbygden till städerna och många utvandrade till Amerika. Många alvarbyar lades öde, alvarhorvor lades för fåfot och igenväxningen tog fart på nytt. Enligt jordbruksräkningen 1927, framgår att det i Sandby socken detta år fanns 156 hästar (> 3 år), 73 unghästar och föl, 33 oxar, 355 kor, 1 tjur, 337 ungnöt och kalvar samt 339 får och lamm. I Sandby socken ingår byarna Skarpa Alby, Södra och Norra Näsby, Södra Sandby, Sandby, Nedra Ålebäck och Åby. Ända in på 1930-talet fortsatte man att röja buskar för att få bränsle. De senaste 30–40 årens minskade djurantal och den upphörda vedtåkten gör att landskapsomvandlingen sker i allt hastigare tempo.

Dröstorps naturvårdsområde är det topografiskt mest variabla området inom Stora Alvaret. Detta medför en mycket rik vegetationsmosaik både i stor och liten skala. Geologiskt intressanta strukturer är ett dolinområde, flera karstområden och ett stort antal kalkplatåer som höjer sig en eller ett par meter över omgivningarna. Karst uppkommer p g a att vittring (främst genom vatten) vidgar spricksystemen. På vissa ställen undermineras berggrunden så att den störtar in i kraterliknande doliner. Vidare finns stora öppna hållområden samt jordar med uppfrysningsfenomen. Speciellt variabla är områdena runt gravröset Torrör. Ryggar eller områden där havet en gång avsatt sand och grus (s.k. strandmaterial) ger upphov till torrängsvegetation. De största områdena av sådana alvartorrängar finns utanför Skarpa Alby och västerut, samt runt ödebyn Dröstorps. Flera mindre ryggar finns spridda över området.

Naturvårdsområdet omfattar alla huvudtyperna av Stora Alvarets växtmiljöer, d.v.s. alvartorräng, fårsvingelhed inkl. solvändelavhed, spricksträngalvar, grusalvar, hållmarker inkl. karstområden, alvarfuktäng, våtar, alvarsjöar, samt buskmarker med ölandstok, hassel och en. Dessutom finns flera källor och vattenflöden inom området och ett stort antal dungar med löv- och/eller barrträd. Runt ödebyn Dröstorps finns en stor mängd stadier av före detta odlingsmarker och slåtterängar på väg att återgå till alvarvegetation. Ett litet delområde odlas fortfarande.

I västra delen av naturvårdsområdet ligger en av de större alvarsjöarna - Dröstorps mosse, vilken kringgärdas av vidsträckta fuktängar. Stora fuktängar finns även i centrala delen i området kring Trankärr, i söder längs de stora flödena, samt vid våtmarken längst i öster. Även i det nordligaste området finns en hel del fuktängsvegetation. Omfattande vattenflöden förekommer i den södra delen av alvaret. Det är den s.k. Resmazonen som i sitt spricksystem leder vatten från Stora Alvarets västra del och hit till den östra sidan där den mynnar vid det s.k. Norra välet. Där finns bl.a. ett stort agkärr.

Tunna jordar och hållmarker finns framför allt i ett långt stråk öster om Dröstorp från Ekelundagränsen i söder och upp emot områdets nordgräns (nordväst om barrskogen vid Skarpa Alby). Dessa marker präglas av stor artrikedom av mossor och lavar, samt en stor mängd växter som klarar stark uttorkning.

Merparten av de växtgeografiskt intressanta kärlväxtarter som har utpostförekomster på alvaren finns inom naturvårdsområdet. Här finns arktiskt/alpina arter, sydväst-, syd- och sydösteuropeiska arter, kontinentala/sibiriska arter samt flera endemiska arter.

Av i Sverige rödlistade kärlväxtarter finns bl.a. följande: honungsblomster, klipplök, gulkronill, alvarmalört, hylsnejlika, alvarstånds, piggfrö, timjansnyltrot, flocksvalting och krypfloka. Speciellt individuella lokaler finns av liten sandlilja, alvarmalört, gotlandssolvända, bergsskrabba och ag. Vidare finns goda lokaler för gulkronill, hylsnejlika, fjällnejlika, såpört, S:t Pers nycklar, flugblomster, ullsmörblomma och axag.

Viktiga lokaler finns för de rödlistade svamparna: dadelvaxskivling, kalkrödskivling, bleksopp, jättekamskivling och sumpåkerskivling. Lavar finns rikt företrädade bl.a. på de tunna jordarna: falsk guldskevlar, alvar placodlav, öländsk svavellav, liten kraterlav och stor stjärnfruktav (alla rödlistade), samt snölav, masklav och alvarlav. Den rödlistade mossan alvargrimmia förekommer. Många intressanta rikkärsmossor finns runt Dröstorps mosse och i anslutning till vattenflödena i södra delen. En stor mängd ovanliga insekter förekommer. Ett 30-tal är specifika för alvarmark och några är endast kända från Öland. Exempel på sådana arter är rosenvingad gräshoppa, alvargräshoppa, alvarljusmått, alvarmalörtögonlappmal och fröskinnbaggen *Pionosomus trichopterus*. Intressanta fågelarter är t.ex. ljungpipare, svarttärna, årta och ängshök och bland kräldjuren kan hasselsnok nämnas.

1.2 Skötselområden

Skötselområde 1 (519,3ha)

Skötselområde 1 – den västra delen av naturvårdsområdet – är det största av de fyra skötselområdena. Det har en mycket variabel topografi. Merparten av arealen består av grusalvar och hållmarker, vilka ligger i den centrala delen. I de sydöstra delarna finns ett flertal karstområden ofta i anslutning till kalkstens-terrasser. Flera källflöden rinner här fram ur berget. I anslutning till dessa förekommer björkdungar medan hassel finns i riklig mängd i karstområdena.

Den västligaste delen domineras av fukt- och friskängar runt Dröstorps mosse, som är en av Stora alvarets större sjöar. Fuktiga ängsmiljöer och en stor våt finns norr om ödebyn. I områdets norra del förekommer flera temporära vattenflöden och översilningsområden som kännetecknas av fuktängar och glesa tokbuskbestånd.

Torrängar finns i ett brett stråk kring ödebyn Dröstorps, här och var längs karstområdena eller som spridda isolerade ryggar i landskapet. Det största sammanhängande torrängsområdet finns i den nordöstra fliken fram emot Skarpa Alby. Där expanderar enbuskvegetationen kraftigt. Små träddungar uppträder över hela alvaret.

Skötselområdet som helhet innehåller en stor variation av växt- och djurlokaler och klassas som den mest värdefulla miljön på Stora alvaret, avseende skyddsvärda arter och intressanta floraelement. Speciellt viktiga områden för kärlväxter, lavar, svampar och mossor finns runt Torrör. Därtill kommer intressanta geologiska formationer som karst, doliner, källor, terrasser och uppfrysningssmarker.

Kulturarhistoriska lämningar är gravrösen (rör), stenmursomgärdade horvor, odlingsrösen, stenkällare, gamla kör- och ridvägar, samt den enda runsten (Björnflisan) som står på alvarmark.

Sedan länge etablerade forskningsområden finns på flera ställen.

Området har under mycket lång tid betats av nötkreatur även om betningen de senaste 3-4 åren varit svag.

Skötselområde 2 - mellersta delen (50,0 ha)

Alvarområdet hörde tidigare ihop med det som nu kallas skötselområde 3. I östra halvan av alvaret finns en nordsydlig höjdräckning i berggrunden. Denna dämmer tillsammans med en del mindre ryggar upp vattenflödena från källorna vid Torrör, samt från några källor inom området. Västra delen består därför huvudsakligen av kärr, fuktängar och våtar, samt ytterligare några höjdräckningar. Några vattenflöden letar sig ut åt öster men huvudflödet är söderut.

De södra och norra delarna består till stor del av sprickrika hållmarker. Längs höjdräckningens västsida och i den centrala delen av området bildas ridåer och dungar av björk - ibland med inslag av tall och gran. På några ställen längs västkanten finns hassel och en del täta enbusksnår. Låg, krypande enbuskvegetation finns på hållarna i söder och på höjdräckningarna i öster. Både träd och buskar expanderar.

Gotlandssolvändan har goda men trampkänsliga lokaler på höjdräckningarna i öster. Även gulkronill finns inom delområdet. Av naturvårdsskäl avhjägnades därför området hösten 1984 för att inte utsättas för färbete. Idag sambetas skötselområde 1 och 2.

I området finns en gammal järnåldershusgrund, ett gravröse och spår av gamla vägar.

Skötselområde 3 - östra delen (301,9 ha)

Förutom berggrundens varierande topografi spelar jordlagrens tjocklek och vattenflödena inom området en stor roll för vegetationens utformning. I områdets södra del passerar flera stora vattenflöden från väster till öster i anslutning till den s.k. Resmozonen. I denna zon rinner vatten ända från Stora alvarets västra sida för att mynna i östra kanten vid det s.k. Norra Vället och Vållemossen. Längs dessa flöden finns mycket intressanta miljöer med rikkärrsmossor.

Berggrunden och enstaka jordavlagringar gör den västra delen något kuperad. De centrala, norra och östra delarna har tunna jordar och flack struktur. De domineras av grusalvar och ibland öppna kalkhällar.

Förutom det stora flödet i söder finns flöden i flera riktningar inom den västra delen. I väster finns därför många våtar och kärr, bl.a. Trankärret. Flera små flöden söker sig också över de tunnjordiga centrala delarna och ansluter till ett stort agkärr i områdets östra del (Vällemossen), vilket huvudsakligen förses med vatten från de sydliga flödena. I anslutning till alla dessa flöden, kärr och våtar finns rikligt med fukt- och friskängar. Torrängar finns på höjdsträckningar längs Resmazonens sydkant, i den centrala västra delen och inom ett litet område i nordöst. I anslutning till dessa djupare jordlager finns täta enesnår och dungar av björk, som har inslag av tall och gran. Speciellt livskraftiga dungar och ridåer finns i söder längs de stora flödena. Talldungar finns i öst och nordöst. Låga enesnår finns i de västra tunnjordiga delarna, i det centrala området och i de tidvis översvämmade sydligaste delarna.

Kulturhistoriska minnesmärken är gravrösen, gamla körvägar, en vägmarkering (Gästgivaren) och ett vadställe. Vid flödet i söder finns "Sjukällorna" som alltid håller vatten.

Fr.o.m. sensommaren 1985 är området fårbetat. Fårstängsel sattes upp året innan.

Skötselområde 4 - ödebyn Dröstorps (41,2 ha)

I mitten av 1700-talet ökade Ölands befolkning och den odlade jorden räckte inte till för att försörja alla. En del tog jobb som daglönare och bosatte sig på de så kallade malmarna utanför byarna. Andra tog upp nybyggen. Dessa nybyggen hamnade alltid på den sämsta jorden, den man inte ansett det lönt att odla tidigare. Ett av dessa nybyggen var Dröstorps.

Vid årsskiftet 1757-58 etablerades två gårdar i Dröstorps av två båtsmän från Skarpa Alby - Daniel Fågel och Måns Johansson Krus. Marken, som tidigare tillhört Skarpa Alby, hade dock brukats under lång tid tillbaka. Här finns bl a spår av mänsklig aktivitet från järnåldern. 1810 bodde 4 familjer här. Under tiden 1821-1830 togs ytterligare odling upp. Som mest bodde 28 personer i Dröstorps.

Levnadsvillkoren i alvarbyarna var hårda och om Dröstorps har lantmätaren antecknat att vissa åkrar bara kunde besås vart tredje år. Åkerjorden som ligger samlad runt byn användes till odling av säd och potatis. De fuktiga områdena runt mossen samt ängen norr om byn hävdades för slätter. Mossen var en garant för att åtminstone grov starr kunde bärgas under torrår. Alvaret nyttjades för bete.

Under slutet av 1800-talet utvandrade en stor mängd människor till bl a Danmark, Tyskland och Amerika. Detta samt att människor även sökte sig till städerna i och med industrialiseringen gjorde att trycket på landskapet minskade.

Även befolkningen i Dröstorps minskade och 1861 fanns endast en bondefamilj och tre inhysesfamiljer kvar. Den stora utflyttningen från byn börjar 1882 och avslutas med att den siste bonden Anders Peter Ahlgren med familj flyttar till Nordamerika. 1897 dog den siste invånaren Karl Fredrik Jonsson och byn har sedan dess stått obebodd.

På bytomten, som är 100 x 200 meter, fanns vid slutet av 1800-talet sju stycken byggnader. Två av manbyggningarna, enkelstugor i skiftesverk, flyttades till grannbyarna Smedsgårde och

Skarpa Alby där de fortfarande står kvar. Förutom husgrunderna efter bostadshusen finns idag ruinerna efter ekonomibyggnaderna, stenkällare, en brunn, en fägata och stenmurar.

Odling har fortsatt i sen tid inom Dröstorps marker men har successivt upphört. Idag finns endast vallodling på några små skiften längst i nordväst. I övrigt har åkrar och ängar övergått till betesmark, när de inte växt igen med framförallt slån-, nypon- och enbuskar.

1.3 Övergripande mål

De övergripande målen för naturvårdsområdet är;

- att bibehålla den långa kontinuiteten av utmarksbete på Stora Alvaret,
- att bibehålla den mosaik av växtsamhällen som är representativ för Stora Alvaret,
- bibehålla mångfalden av växt- och djurarter i livskraftiga populationer,
- att bevara och skapa förutsättningar för växt- och djurarter som är rariteter i bygden, länet eller landet,
- att bevara och synliggöra de kulturhistoriska lämningar som finns representerade i naturvårdsområdet.

För att nå ovanstående mål krävs en mängd åtgärder. Viktigaste i ett initialskede är att:

- återinföra ett naturvårdsinriktat betestryck i de olika betesfällorna, vilket kräver att murar och hägn förbättras i vissa delar och att brukarna får ersättning för betesdriften.
- busk- och trädröjningar, i kombination med betet ska återskapa ett mosaikartat alvarlandskap. I första hand ska de ännu ej övervuxna alvartorrängarna öppnas liksom nyligen övervuxna delar av karstområdet vid Torrör. Att skapa förbindelseleder mellan enklaver av öppna torr- och fuktängar är nödvändigt i de mest igenvuxna områdena.
- återkommande röja/gallra kring kulturhistoriska lämningar som stenmurar, odlingsrösen, husgrunder, vägar m.m.

I naturvårdsområdet skall referensområden finnas där kontinuerlig uppföljning görs av buskskiktets utbredning och djurhållningens inverkan på växtsamhällen, flora och fauna.

2. DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARKERNA

2.1 Generella riktlinjer och åtgärder

2.1.1 Hävd av alvarmarker

Mål:

- Att bevara ett mosaikartat alvarlandskap med en stor andel öppna (< 10% buskar) växtsamhällen präglade av beteshävd.
- Bevara och skapa förutsättningar för en hög artrikedom och arttäthet som är kännetecknande för välhävda vegetationstyper i öländska alvarmarker.
- Bevara och skapa förutsättningar för arter som är representativa för välhävda växt- och djursamhällen i öländska alvarmarker.

Riktlinjer och åtgärder:

Alvarmarkerna skall hävdas genom årligt bete. Lämpliga djurslag är nötkreatur (dikor, ungdjur, sinkor) och ett mindre antal hästar inom alla områden. Får skall bara beta i skötselområde 3, gärna i kombination med andra djurslag. De delar som har tät grässvål skall vid betessäsongens slut vara väl avbetade. Fuktområden med osmakligare växter skall visa synbar betespåverkan.

Enligt länsstyrelsens riktlinjer för alvarbete föder 6–10 ha alvarmark en nötenhet (vilket motsvarar ett vuxet nötkreatur av mjölkras). För skötselområde 1 och 2 som idag och i framtiden bör sambetas, innebär det mellan 55 och 90 nötkreatur. Skötselområde 3 är fårbetat och här innebär riktlinjerna mellan 30 och 50 nötenheter vilket motsvarar 75–125 tackor med lamm. Inom Dröstorps marker, skötselområde 4, rekommenderas 1 djur per ha inom den fälla som ska hägnas av.

I ett inledningsskede bör djurantalet i område 1–3 vara lågt. Stora områden med tidigare god betesmark är idag igenvuxna. De öppna markerna är oftast mycket magra. I samband med restaurering av torrängar och fuktängar ska antalet betesdjur öka.

Normalt betespåsläpp bör ske i första halvan av maj och hemtagning i oktober-november. Vid betesbrist ska djuren tas från området. Ingen stödutföring får ske på alvaret. Fällindelning kan visa sig bli nödvändig för att skapa tillräckligt betestryck i vissa delar av naturvårdsområdet, särskilt i samband med restaureringar eller för att kompensera en för låg betesbeläggning. Rensning av befintliga vattenhål som utnyttjas av betesdjuren får ske. Vid behov av rensning av naturliga källor ska samråd ske med länsstyrelsen.

2.1.2 Restaurering av alvarmarker

Mål:

- att återskapa ett öppet alvarlandskap med betespräglad alvarvegetation.

Riktlinjer och åtgärder

Restaureringar måste huvudsakligen ske i takt med ökad betesbeläggning. Om sådan inte kan ske bör den tänkta restaureringen skjutas på framtiden. Generellt bör man vid restaureringar utgå från de öppna och betade delarna. De minst, och senast, igenvuxna partierna bör därför åtgärdas först. Det vill säga att de områden som fortfarande är lätta att återskapa prioriteras vid restaureringen. Restaurering av täta buskområden bör alltid ske i etapper. Inga restaureringsåtgärder bör utföras under fåglarnas häckningstid.

Röjning i karstområden är svåra att göra eftersom de är mycket känsliga. En eventuell röjning måste vara manuell, ske i etapper och vara under ständig översyn. Länsstyrelsen ansvarar för all röjning (även underhållsröjning) i karsten.

Igenväxande höjdryggar med torr- och friskängsvegetation samt glest tokbevuxna fuktängar bör prioriteras vid kommande restaureringar. Täta skogs- och buskpartier samt mycket täta tokbuskområden bör åtgärdas i sista hand. I vissa fall lämnas täta trädgångar helt utan åtgärd och endast deras fortsatta utvidgning hejdas. Föryngring i form av tallplantor och lövuppslag skall som regel alltid röjas bort. Endast enstaka träd eller trädgrupper bör sparas vid sådana röjningar. De enstaka träden som lämnas bör vara gamla och ha en utpräglad alvarkaraktär, exempelvis vindpåverkade tallar och s.k. krypgranar. Äldre träd med risbon skall sparas. Enstaka trädgrupper kan lämnas om betesdjuren behöver skydd för vind, sol m.m. Likaså kan små bestånd av björk lämnas i anslutning till källor, vattenflöden och vattenhål. Röjningsavfallet skall tas omhand i samband med röjningsarbetet. Där så är möjligt utan att körskador riskeras skall avfallet forslas bort eller brännas i container. I annat fall skall det samlas ihop och brännas på platsen. Bränning bör ske på några få ställen om det är möjligt. Vid bränning sker ofta en kraftig gödslingseffekt och oönskade arter som tistlar och backskafting kan få en stor spridning. Lämpliga är nyröjda områden eller i kanten av fuktängar. Bränning får inte ske på hållmarker eller så att fornlämningar och stenmurar skadas.

Alvartorrängar med tät grässvål uppe på ryggarna är de minst känsliga av alvarets vegetations-typer och bör därför i största möjliga utsträckning utnyttjas vid persontransporter, körning med maskiner m.m. Även på rena hållmarker där rik moss- och lavflora saknas kan körning tillåtas.

2.1.3 Skötsel av hägnader och grindar

Mål:

- Att bevara och underhålla områdets stenmurar

Riktlinjer och åtgärder:

Befintliga stenmurar skall i största möjliga utsträckning användas som hägnader även i framtiden. Där muren inte räcker för att hålla djuren inne bör den kompletteras med annan typ av hägn. Kompletterande hägn bör anläggas så nära stenmuren som möjligt för att en obetad zon däremellan inte skall uppstå. Området innehåller fyra betesfällor. De omges av stenmurar som ibland är kompletterade med annat hägn. Där skötselområde 1 i söder gränsar mot Ekelunda finns endast fårnät. Gränsen i väster mot Eriksöre/Kalkstad består av elstängsel. Inledningsvis krävs en översyn av murarna. I denna ingår röjning av träd- och buskvegetation invid muren, uppläggning av nedfallna stenar, komplettering av stenar som fattas samt en ev. komplettering med tråd och stolpar. En årligt återkommande översyn av murarna krävs också, varvid bl.a. nedfallna stenar läggs upp igen. Stenmurarna skall hållas rena från träd- och buskvegetation som hotar att rasera muren. Grinden mot Ekelunda och den vid Skarpa Alby bör justeras. Ett elstängsel behöver sättas upp runt den tilltänkta mer intensivt betade fällan vid Dröstorp.

2.1.4 Skötsel av ödebyn Dröstorp

Mål:

- att lyfta fram spåren efter byn Dröstorp,
- att fortsatt forskning bedrivs i de speciella enbuskmiljöer som vuxit fram på de övergivna inägomarkerna.

Riktlinjer och åtgärder:

Dröstorps ödeby med tillhörande närområden ingår i Kalmar läns fornvårdsprogram, objektnummer 206. Längs murarna skall en röjning göras så att murarnas sträckning framträder. Murarna restaureras. Husgrunderna bör till största delen röjas fria så att de klart framträder. Runt odlingsrösen bör likaså röjningar göras. Bygatan bör rensas upp från sly och brunnen bör restaureras.

Röjningar inom de tidigare brukade skiftena görs enligt följande: Det allra tätaste området sparas för fortsatt forskning rörande igenväxning, halvt igenvuxna områden gallras och slutligen de senast övergivna åkrarna kan i stort sett kalhuggas. Området bör åtminstone under restaureringsskedet hållas öppet genom en koncentrerad betning i en speciell fälla.

Informationstavlan vid östra grindhålet renoveras.

2.1.5 Skötsel av fornlämningar och andra kulturhistoriska spår

Mål:

- Bevara och synliggöra fornlämningar och andra kulturhistoriska spår.

Riktlinjer och åtgärder:

- Flertalet fornlämningar inom naturvårdsområdet finns markerade på den ekonomiska kartan. Ytterligare lämningar i form av gamla vägar och vadställen har nyligen upptäckts. Sådana vägar bör inte användas för transporter m.m.
- I samband med röjningsarbeten bör de flesta träd och buskar tas bort från fornlämningarna och deras omedelbara närhet. På detta sätt motverkas skador på lämningen samtidigt som de framträder på ett tydligt sätt i terrängen. Även de gamla vägarna bör göras synliga genom röjningar.
- Det är förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller skada fasta fornlämningar. Bränning får inte ske inom fornlämningsområden. Hettan kan orsaka sprickor i de stenar som anläggningarna är uppbyggda av.

2.1.6 Fauna- och floravård

Mål:

- Att bevara honungsblomster, fågelarv, klipplök, gulkronill, timjansnyltrot, knappag, axag, liten sandlilja, gotlandssolvända, alvarveronika, hylsnejlika, flocksvalting, krypfloka, alvarkösa och dvärkämpar i livskraftiga populationer.
- Att ljungpipare, årtä, större strandpipare, höksångare och svarttärna häckar årligen i naturvårdsområdet.
- Att vattenfräne, piggrö, fältkrassing, praktsporre och gotlandsstånds finns kvar i området.
- Att bevara de tunnjordiga miljöernas känsliga växt- och djursamhällen.

Riktlinjer och åtgärder

Ett stort antal sällsynta, hotade och alvarspecifika djur och växter är kända från området. Hänsyn ska tas till dessa i samband med skötselåtgärder. Områdets stora naturvärden kräver kompletterande inventeringar bl.a. för att få bättre kunskap om insektsfaunan i området. En start med måttlig betesgång och en uppföljning av kritiska miljöer vidtas för att säkra hotade arter, trampkänsliga miljöer etc.

Alvarmalört växer gärna i enbuskar och vid röjning bör hänsyn tas till detta. Den är klonal och syns oftast som sterila blad, men när den blommar är det oftast i buskarna. För att bevara artens genetiska variation bör buskar med blommande individer markeras inför röjningar och sparas i största möjliga mån. Liten sandlilja betas gärna vilket innebär att den huvudsakligen har möjlighet att fröa av sig i skydd av enbuskar.

2.1.7 Jakt

Jakträttsinnehavaren disponerar jakten utan inskränkningar. Dock bör en viss restriktivitet föreligga när nya jaktorn skall resas. Förfallna torn och de som ej används skall tas bort. Bara vid synnerliga skäl skall fordonskörning ut till jaktornen tillåtas. I för jakten känsliga områden bör jaktföreträdare vidtalas innan större röjningar genomförs.

2.2 Åtgärder i olika skötselområden

Naturvårdsområdet är indelat i fyra skötselområden vilka sammanfaller med betesfällorna med undantag för den gamla ödebyn vid Dröstorps, som utgör ett eget skötselområde. Skötselområdena har delats upp i delområden utifrån skilda naturtyper, behov av restaurering och områdets prioritet. Nedan beskrivs kortfattat delområden och uppföljningsbara mål för skötseln, erforderliga skötselåtgärder och prioritet redovisas. Åtgärderna anges i den ordning

de bör utföras, dvs. viktigaste åtgärden först. Skötsel- och delområdenas avgränsning redovisas på skötselplanekartan, bilaga 1.

Skötselområde 1 - västra delen

(519,3ha)

Skötselområdet är delat i 6 delområden.

Delområde 1.1 (51,2 ha)

Beskrivning: Området upptas till stor del av alvarsjön Dröstorps mosse. I den centrala delen av mossen finns en ö-liknande struktur bestående av gråvide, vass, blåsäv, trådstarr m.fl. arter. Skrattnås har tidigare häckat på denna ö, men på grund av de höga videbuskagen är detta inte möjligt idag. I bälten runt ön finns bl.a. blåsäv, bunkestarr, bredkaveldun, sjöfräken, vattenfräne (enda kända lokalen på Öland) och krypfloka. På mossens västsida finns vidsträckta fuktängar delvis med stort inslag av tokbuskar och en och annan liten höjd med enbuskar. I den östra delen övergår fuktängen via en friskäng till en torräng som når fram till muren som avgränsar området åt öster. I området finns enbusksnår och enstaka björkdungar. Mossens nordöstsida hyser också fuktängar med inslag av ölandstok. Längre upp övergår fuktängen i friskäng och torräng med inslag av låg enbuskvegetation. På ömse sidor av körvägen upp till åkrarna i NV finns träddungar med björk och tall.

Norr om mossen fortsätter fuktängen upp mot en liten aspdunge med inslag av björk och tall. Där finns starkt uppslag av ungtall. Områdets norra del består också av fuktäng. Runt hela mossen finns en stensträng som antyder att fuktängarna innanför denna någon gång i tiden använts för slätter. Ett litet område norr om odlingarna tyder på samma sak.

Mål:

- Att helt öppna, betespräglade fuktängar och kärr omger alvarsjön Dröstorps mosse.
- Att murarna runt mossen bevaras och hålls synliga.
- Att ljungpipare, årtä, större strandpipare, skrattnås och svarttärna häckar i anslutning till Dröstorpsmossen.

Åtgärder:

- Rökning av tok i fuktängarna kring mossen.
- Avverkning av merparten av träddungarna längs vägen nordöst om mossen
- Rökning av enbuskvegetationen på ryggar mellan mossen och byn
- Rökning av enbuskar och träd öster om mossen, bl.a. längs murarna.
- Ankring av häckningsflottar för att öka häckningsmöjligheter för t ex svarttärna och skrattnås.
- Rökning längs stensträng så att den synliggörs.
- Studier av äldre flygbilder och historiska kartor och beskrivningar för att få en bild av mossens tidigare utseende, hävd och fågelliv. Därefter preciseras eventuella åtgärder (idag saknas förutsättningar för slätter eller hästbete).

Prioritet 1

Delområde 1.2 (48,2 ha)

Beskrivning: Södra delen av området gränsar mot odlingsmarkerna inom den gamla byn. Där finns torrängsvegetation. Även i västra delen på den rygg som utgör områdets västgräns finns torräng. Längs ryggen löper en tallridå med inslag av björk. Där finns också bestånd av tokbuskar och enar. På en smal rygg lite längre åt öster löper en gammal körväg. På dessa

ryggar och på torrängsfragment upp emot Tors kulle finns tilltagande enebestånd. Områdets centrala del har tunn jord och uppvisar såväl våtar som fuktängar. Östra delen utgörs av fuktängar och enstaka våtar. På några ryggar och höjder finns där täta enebestånd med inslag av små träddungar.

Mål:

- Att bibehålla torrängarna som finns på ryggar inom det i övrigt fuktmarksdominerade området
- Att skapa förutsättningar för att liten sandlilja långsiktigt kan föryngra sig.

Åtgärder:

- Avverkning av merparten av tallridån i väster.
- Utglesning av enbuskvegetationen på ryggarna i västra och södra delarna, samt inom den inhägnade ägan i sydvästhörnet
- Begränsa utbredningen av dungarna i östra delen, genom att avverka träd.

Prioritet 3

Delområde 1.3 (184,3 ha)

Beskrivning: Området består till största delen av grusalvar och hållmarker. Torrängar finns i kontaktzonen mot ödebyn upp till östspetsen av område 1.2, samt på en del ryggar strax öster om byn. Små våtar och fuktängspartier finns spridda inom området. Strax norr om den södra vägen till Dröstorps finns en riklig förekomst av dvärgsut. I nordöstra delen finns ett utflöde kring vilket mycket kraftiga uppfrysningssrörelser kan iaktas. Längs östra kanten finns kalkstens-terrasser där det s.k. högalvaret övergår i det öster därom liggande lågalvaret. Enbuskbestånd finns huvudsakligen på torrängarna i väster och upp förbi runstenen. NO om runstenen finns en del solitärträd, bl.a. en gran med rotsläande grenar. Strax SO om byn finns riklig nyetablering av oxel. Hållmarkerna utmärks av rikliga förekomster av mosskuddar och lavsamhällen. I östra delen av området finns en av Ölands rikaste förekomster av timjansnyltrot. Flera permanenta undersökningsytor finns i området, bl.a. för studier av enbuskarnas tillväxt och överlevnad. De goda förekomsterna av gotlandssolvända i nordöstra delen har också föranlett forskning. Kulturminnesmärken i området är Björnflisan, två stenkällare och flera vägsträckningar.

Mål:

- Att återskapa öppna och betade torrängar.
- Att bevara de tunna jordarnas speciella växt- och djursamhällen.
- Att bevara och synliggöra de kulturminnesmärken som förekommer

Åtgärder:

- Utglesning av enbuskbestånden på ryggarna söder och öster om byn, upp förbi runstenen.
- Avverkning av unga oxelbestånd SO om byn
- Rövning av en och björk kring fuktängar strax norr om delområde 1:4.
- Återkommande rövning av sly / nyuppslag av träd.

Prioritet 2

Delområde 1.4 (87,4 ha)

Beskrivning: Området omfattar merparten av de karstområden som finns inom naturvårdsområdet. Rikliga bestånd av hassel åtföljer karstområdena - en företeelse som inte

förekommer inom andra karstområden på Stora alvaret. Kombinationen av dessa företeelser gör att rikliga bestånd av gulkronill finns inom området, samt en mängd andra växtarter. Hasselnok hör också hemma här. De flesta karstområdena ligger på platåer i anslutning till kalkstensterrasser. I dessa kantzoner förekommer många av de sydliga växtarterna t.ex. gotlandssolvända, bergsskrabba och såpört (vilka alla varit föremål för undersökningar). Ett par dolinstrukturer förekommer varav den största går under namnet Prästgropen. Kring de källor som finns i områdets östra kant finns spridda björkdungar och enstaka barrträd. Fuktängsvegetation finns vid några av källorna, samt i ett område nära den södra horvan. NO om Torrör växer knappast. Torrängar finns oftast i anslutning till karstområdena, samt på ett par ryggar i nordlig riktning. Inom dessa torrängar finns ökande enesnår. I karstområdena ökar hasseln sin utbredning. Fem gravrösen finns inom delområdet. Strax väster om det mest kända gravröset i området (Torrör) ligger en liten övervuxen horva (åker). Där finns en gammal husgrund. Ytterligare en horva finns ca 500 m åt SSV.

Mål:

- Att bevara den intressanta vegetation som bildas i anslutning till hasselbestånden inom karstområdena - samtidigt som hasseln hindras att helt ta över i sprickorna.
- Att bevara de rikligt förekommande lokalerna för gotlandssolvända och andra sydliga arter, framför allt inom de terrassformade områdena.
- Att bevara källflödena och de omgivande öppna fuktängarna, samt att vidmakthålla de torrängar som finns inom området.
- Att göra gravrösen och horvor synliga i landskapet.

Åtgärder:

- Avverkning av björk i dungarna vid källorna
- Rójning och gallring inom det största karstområdet strax NO om Torrör. Rójningen måste vara manuell, ske i etapper och vara under ständig översyn. Länsstyrelsen ansvarar för all rójning (även underhållsrójning) i karsten.
- Rójning som frilägger merparten av horvorna och murarna kring dem
- Rójningar av enbuskar inom torrängsområden, samt runt gravrösen.

Prioritet 2

Delområde 1.5 (93,3 ha)

Beskrivning: Den östligaste delen uppvisar en övervägande del hållmarker och tunna grusjordar. Här finns en av Ölands rikaste förekomster av timjansnyltrot. Området norr om tallplanteringen övergår mer åt fuktängshållet. Där finns också traddungar och solitärträd. I norra kanten finns ett vattenflöde som kommer västerifrån. Stora arealer i norra och centrala delarna består av gles tokbuskvegetation med fuktängsfragment emellan. Jordlagren är ganska tunna.

Kring vattenflöden i västra delen finns några mycket täta enbuskområden med stort inslag av slånbuskar. Några halvt övervuxna torrängsryggar kan skönjas. Fuktängar, lågstarrkärr och våtar förekommer. Vid flödestider översilas stora arealer, vilket också framgår av artsammansättningen. Två jaktorn (varav ett är övergivet) finns i områdets östra hörn. Längs bäcken i norr finns en fornlämning, som liknar en domarring.

Mål:

- Att begränsa trädetableringen

- Att återskapa och behålla enklaver av torräng och fuktäng inom det i övrigt tokbuskdominerade området.

Åtgärder:

- Røjning i trädunge och bland solitärträd i områdets östra hörn .
- Borttransport av förfallet jaktorn.
- Utglesning av enar inom torräng/fuktäng bl.a. i norra delen.

Prioritet 3

Delområde 1.6 - Lågalvaret (54,9 ha)

Beskrivning: Utanför byn Skarpa Alby ligger det s.k. lågalvaret. Det är topografiskt rätt flackt och domineras i hela norra halvan av strandavlagringar. På dessa finns torrängsvegetation. Den södra delen har tunna kalkjordar vilka i stor utsträckning påverkas av vattenflöden söderifrån varvid våtar har bildats. Västra delen av området består av hällmark och grusalvar. På några platser i väster och i söder finns fuktängsvegetation. Inom torrängsområdet tilltar enbuskvegetationen som idag på flera ställen uppgår till över 50% täckning. En del røjningar har gjorts strax söder om den större av de två talldungar som finns väster om byn. Där finns nu en med eltråd avhägnad fälla som hästbetas. Strax utanför byn ligger ett gravröse. Flera gamla vägsystem finns inom området. Ett vetenskapligt undersökningsområde är permanentmarkerat strax söder om ovan nämnda talldunge.

Mål

- Att återskapa ett öppet torrängsområde, som därmed blir det största inom hela naturvårdsområdet.
- Att bevara vägsystemen söder och väster om byn.

Åtgärder:

- Omfattande røjningar inom torrängsområdet.
- Avverkning av träd som koloniserat alvarmark sydväst om skogsdungen.
- Den avhägnade fällan tas bort.

Prioritet 1

Skötselområde 2 - mellersta delen (50,0 ha)

Beskrivning: Alvarområdet hörde tidigare ihop med det som nu kallas skötselområde 3. I östra halvan av området finns en nord - sydlig höjdsträckning i berggrunden. Denna dämmer tillsammans med en del mindre ryggar upp vattenflödena från källorna vid Torrör, samt från några källor inom området. Västra delen består därför huvudsakligen av kärr, fuktängar och våtar, samt ytterligare några höjdsträckningar. Några vattenflöden letar sig ut åt öster men huvudflödet går söderut.

De södra och norra delarna består till stor del av sprickrika hällmarker. Längs höjdsträckningens västsida och i den centrala delen av området bildas ridåer och dungar av björk - ibland med inslag av tall och gran. På några ställen längs västkanten finns hassel och en del täta enbusksnår. Låg, krypande enbuskvegetation finns på hällarna i söder och på höjdsträckningarna i öster. Både träd och buskar expanderar. Gotlandssolvändan har goda men trampkänsliga lokaler på höjdsträckningarna i öster. Även gulkronill och kalkbräken finns inom delområdet. Av naturvårdsskäl avhägnades därför området hösten 1984 för att inte utsättas för färbete. I området finns en gammal järnåldershusgrund, ett gravröse och spår av

gamla vägar. I södra delen av området finns ett kärr där bl a knappag växer. Skötselområdet är inte indelat i delområden.

Mål

- Att hindra vidare utveckling av busk- och trädridåer, samt att återfå viss betesprägel på fuktängsområdena.
- Att bevara de lokaler där gotlandssolvändan förekommer. Gotlandssolvändan tycks behöva en viss andel träd och buskar för att trivas varför hänsyn bör tas till detta vid röjning.
- Att återskapa öppna miljöer runt gravröset och järnåldersbosättningen.

Åtgärder:

- Återinförande av nöt/hästbetning genom sambete med skötselområde 1.
- Avverkningar i trädungar och ridåer
- Utglesningar i enbusksnåren i sydvästhörnet och längs västra muren.
- Upprensning runt järnåldersboplatsen.

Prioritet 2-3

Skötselområde 3 - östra delen

(301,9 ha)

Skötselområdet är indelat i fyra delområden.

Delområde 3.1 (136, 9 ha)

Beskrivning. I den kuperade västra delen finns huvudsakligen tunna jordar mellan vilka vattenflöden passerar. Här och var finns ryggar med enebuskage och solitärträd. Runt den stora väten Trankärret finns fuktängar och spridda enbuskbestånd. Det tunnjordiga området österut har låga krypande enbuskar här och var. Dessa tilltar och blandas med omfattande tokbuskbestånd i de östra delarna ner mot agkärret. Trädungar och solitärer av björk och tall förekommer också i den delen.

Mål:

- Att bevara ett i huvudsak trädlöst område på tunn jord.
- Att synliggöra de gamla vägsträckningarna.

Åtgärder:

- Röjning av dungar och solitärträd inom såväl östra som västra delen av området .
- Utglesning av buskage längs gamla vägsträckningar.

Prioritet 3

Delområde 3.2 (95,3 ha)

Beskrivning: Områdets västra del består av hållmarker och grusalvar med låg enbuskvegetation i sprickorna. Emellan dessa ligger ett stort antal fuktängar och kärr. En stor mängd trädungar har utvecklats i kanterna av fuktängar eller på ryggar där jordlagret är något djupare. I dessa dungar, men också mellan dem finns höga, täta enbusksnår. Längs vattenflödena som dominerar hela den södra delen av området finns björkridåer och mycket täta enbuskbestånd. Längs flödena och i den östra delen finns omfattande snår av ölandstok i anslutning till de rikliga fuktängsområdena. Mellan skogsdungarna finns fortfarande en del öppna torrängsytor. Ett tunnjordigt torrängsområde finns strax norr om flödet i höjd med vägmarkeringen Gästgivaren och vadstället. Den norra spetsen av området hyser fukt- och

torrängsvegetation som invaderats av enesnår. Gravrösen, murar, gamla vägar och ett vadställe finns inom området.

Mål:

- Att pressa tillbaka de tilltagande snåren och träddungarna och därvid återfå öppna fuktängs- och torrängsområden, samt öppna synfält.
- Att tydliggöra gamla vägar och gravplatser.

Åtgärder:

- Røjning av enbuskvegetation och unga träddungar på ryggarna i området, samt i fuktängarna söder om Trankärr och längs flödet i söder.
- Røjningar i torrängsområden mellan skogsdungarna för att där behålla öppna förbindelsestråk.
- Avverkningar av merparten av de spridda mindre träddungarna.

Prioritet 1

Delområde 3.3 (56,6 ha)

Beskrivning: Området präglas av en sydlig gren av vattenflödena som leder till Norra vället. Flödet inramas av mycket täta tok- och enbusksnår, samt fuktängar. I söder finns en höjdsträckning med torräng och enbusksnår. Så är också fallet på den rygg som löper längs med det norra flödets södra del, samt på en del mindre ryggar i delområdets östra del. Ryggarna är ganska välbetade av får. Området söder om vägen har tunn jord med krypande enbuskvegetation. Det översvämmas tidvis. Längst ut i sydöst finns en vät, som är en viktig lokal för dvärgsut. I den nordöstra delen ökar andelen björk och tall i kanterna av fuktängarna ner mot agkärret.

Mål:

- Att återvinna torrängsmark och att skapa förbindelseleder mot delområdena 3:2 och 3:4.
- Att hejda tilltagande träd- och buskbestånd.
- Att bevara gamla vägsträckningar och rösen.

Åtgärder :

- Utglesning av enbuskage på höjdryggar med torrängsvegetation.
- Avverkning av solitärträd och dungar.

Prioritet 2

Delområde 3.4 (13,1 ha)

Beskrivning: Längst i öster finns ett agkär (Vällemossen) som har god tillgång på vatten året runt. I den vattenrika, delen dominerar ag medan starkkärr, fuktängar och våtar tar över i kärrområdets västra kant. Här och var inom området finns dungar med tok och en. Träduppslag förekommer i fuktängarna. Vetenskapliga botaniska undersökningar har gjorts i den norra delen av området.

Mål:

- Att återskapa öppna fuktängar runt mossen.
- Att skapa förbindelseleder mot väster och därvid också öppna sikten mot alvaret.

Åtgärder:

- Rövning av tok på fuktängarna runt mossen
- Avverkning av solitära träd och små dungar inom området
- Öppna stigar/passager genom tokbuskbestånden

Prioritet 2

Skötselområde 4 - ödebyn Dröstorps (41,2 ha)

Skötselområdet är delat i två delområden.

Delområde 4.1 (33,1 ha)

Beskrivning: På de skiften norr om byn som har de djupaste jordarna har under de senaste 100 åren mycket täta och högvuxna enbuskmarker utvecklats – här och var med små kvarvarande ängsgläntor. Dessa enbuskmarker har givit upphov till många vetenskapliga undersökningar rörande bl.a. ängsväxters möjligheter att överleva inne i snåren samt en längre tid som frön i marken. De har utomordentligt stort värde för fortsatta undersökningar.

I övrigt finns alla grader av odlingslotter med gles buskvegetation till allt tätare och större buskandel. En tilltagande igenväxning sker med såväl buskar som träd inom hela skötselområdet. Djuren håller gärna till i skuggan av träden i byn eller bland enbusksnåren. Tillgång till vatten finns i en brunn samt i mossen strax söder om byn. Kulturhistoriskt intressanta är de gamla husgrunderna, byns struktur med gamla murar, grindhål och odlingsrösen. Området besöks ofta av naturvandrare och turister.

Mål:

- Att synliggöra bytomter, fägator och husgrunder.
- Att inägomarken kring Dröstorps by ska kunna uppfattas.
- Att för forskning bevara det täta enbusksnåret i områdets norra del.
- Att 50% av inägomarken ska vara öppen inom 2 år.

Åtgärder:

- Rövning för att lyfta fram byns konturer i form av stenmurar, husgrunder m.m.
- De tidigare åkermarkerna röjs helt fria från buskar och sly. Murarna som avgränsar åkrarna röjs fram och läggs upp. Bärande, äldre träd (t ex oxel, apel) och buskar (en, slån) invid murar och i kantzoner som inte brukats sparas.
- Tidigare ängsmark röjs etappvis.
- En fälla där intensivt bete kan äga rum inrättas de första åren. Den bör bestå av skiftena mellan odlingen i väster och enbusksnåren i öster, samt området ner till brunnen. Fällan elstängslas. Övrig mark är öppen för extensiv betning.
- Rövning kring odlingsrösen inom byns ägor.
- Byte av stång och vipparm vid brunnen.
- Restaurering av stenmurar.

Se vidare under 1.2.4

Prioritet 1 och 3 (stenmurar).

Delområde 4:2 (8, 1 h a)

Beskrivning: Delområdet består av tre delskiften som används till vallodling. I anslutning till dessa finns tre områden som är mer eller mindre övervuxna med tok- och enesnår. Odlingsrösen finns.

Mål:

- Att bibehålla åkerbruk inom det område som brukas idag.
- Att åkermarken omges av öppen betesmark i väster och söder.

Åtgärder:

- Markanvändningen fortsätter men gödslingen minimeras. Bekämpningsmedel får ej användas.
- Rökning av buskar och träd i betesmarken.
- Nytt hägn sätts upp i samband med att den nya betessfällan öster om åkermarken hägnas.

Prioritet 3

3. ANORDNINGAR FÖR ALLMÄNHETEN

3.1 Övergripande mål

- Området skall vara lätt tillgängligt för allmänheten.
- Tillgängligheten skall underlättas om det inte medför störningar för fauna, flora, markstruktur, kulturminnesmärken eller för markernas brukande. Det är av stor vikt att anordningar för allmänheten inte verkar störande för upplevelsen av områdets särart.

3.2 Generella riktlinjer och åtgärder

3.2.1 Information

Mål:

- Att information om Dröstorps naturvårdsområde når alla besökare.

Åtgärder:

- Informationstavlor om Dröstorps naturvårdsområde framställs och placeras vid körvägarna som leder in i området.
- Informationsbroschyr om området tas fram.

3.2.2 Fordonstrafik

Bilkörning inom området skall undvikas. Körvägarna inom området är privata vägar och motortrafik är förbjuden för allmänheten. Underhåll av körvägarna till Dröstorp ska i första hand ske genom att de banas av. Utfyllnad med grus eller liknande utifrån bör ej ske. Då väderleken och vägens utseende omöjliggör biltrafik ska grindarna låsas. Möjlighet till parkering finns idag vid Skarpa Alby och Ekelunda. Informationstavlor och broschyrer ska finnas tillgängliga vid parkeringsplatserna.

Åtgärder:

- Befintliga parkeringsplatser ska iordningställas.

- På sikt anordnas en parkeringsyta även vid Norra Vället.
- En skylt som förbjuder allmänhetens motortrafik sätts upp vid grinden vid Skarpa Alby.

3.2.3 Övergångar

Området är redan väl försett med stättor, men komplettering krävs exempelvis i anslutning till grindarna. Stättorna bör vara av enkelt utförande för att inte störa landskapsbilden.

Åtgärder:

- Stättor skall sättas upp vid grindarna vid Ekelunda och Skarpa Alby.
- Gamla stättor byts ut efterhand.

3.2.4 Utmärkning av naturvårdsområdets gräns

Gränsmarkering av naturvårdsområdet skall utföras enligt svensk standard (SIS 03 15 22).

3.2.5 Stödutfodring

Stödutfodring är ej tillåten inom naturvårdsområdet. En lockgiva för att samla djuren inför installning är däremot tillåtet. I de fall djuren behöver utfodring under betessäsongen måste plats anordnas i anslutning till alvaret.

Åtgärder:

- Vid behov kan en utfodringsplats inrättas, exempelvis i Skarpa Alby strax intill alvaret.

4. UPPFÖLJNING

Uppföljningen inom Dröstorps naturvårdsområde skall främst inriktas på grus- och hållmarker samt karstområden, avseende eventuella strukturförändringar i jordlager och växtsamhällen. Uppföljningar bör också ske inom fukt- och torrängsmiljöer.

Uppföljning skall ske avseende

- strukturen i moss- och lavsamhällen på grus- och hållmarker både inom nötbetat och fårbetat område.
- artförekomst och täckningsgrad i busk-, fält- och bottenskikt på tunna kalkjordar, torrängar och fuktängar. För torrängar både inom och utom ödebyns ägor.
- arttäthet på torräng, fuktäng och tunna kalkjordar
- busktäckningens inverkan på gotlandssolvändans utbredning

Dessutom skall uppföljning ske av ett antal av nedan nämnda arter, liksom återkommande fågelinventering av de större våtmarkerna.

Arter som bör följas upp är t.ex.:

Kärlväxter: gotlandssolvända, alvarstånds, slätterfibbla, hylsnejlika, klipplök, liten sandlilja, dvärgsut, gulkronill, honungsblomster, flugblomster, vattenfräne, krypfloka och axag.

Svampar: dadelvaxskivling, kalkrödskevling, bleksopp, jättekamskevling och sumpåkerskevling.

Lavar: falsk guldskevling, alvar placodlav, öländsk svavellav, liten kraterlav och stor stjärnfruktav, samt snölav, masklav och alvarlav.

Mossor: alvargrimmia.

Insekter: alvargräshoppa, alvarljusmått, alvarmalörtögonlappmal och fröskinnbaggen

Pionosomus trichopterus.

Fåglar: årtå, svarttårna, ljungrå, större strandrå, höksångare
Vidare bör hasselsnokens förekomst inom naturvårdsområdet följas.

Fotodokumentation från fasta punkter skall ske med högst 5 års intervall. En uppföljningsplan med metoder, detaljkarta över provpunkter, fasta fotopunkter m.m. samt tidsåtgång och kostnadskalkyl skall tas fram. En vegetationskarta över Stora Alvaret är under utarbetande och beräknas bli klar under våren 1999. Dessa ska ses som ett tillägg till skötselplanen.

Listor med arter (kårlvaxter, fåglar, insekter, svampar, lavar, mossor, mollusker) som är knutna till Stora Alvaret är under utarbetande av en referensgrupp för Stora Alvarets biologiska mångfald.

Skötseln skall fortlöpande dokumenteras. Datum för betespåslåpp, betesbelågning, djurslag m.m. skall dokumenteras av djurhållaren och redovisas efter betessåsongens slut till naturvårdsförvaltaren. Vegetationens betespåverkan (*vålbetat, måttligt betat, obetat*) på torrång respektive fuktång skall registreras av djurhållaren varje år efter avslutat bete. Även dessa uppgifter skall redovisas.

5. FINANSIERING AV SKÖTSELN

Dröstorps naturvårdsområde ingår i projektet "Skydd och restaurering av delar av Stora alvaret" vilket till 50 procent finansieras ur EUs LIFE-fond. Projektet startade 1996 och skall löpa t.o.m. 1999. De restaureringsåtgärder som har högsta prioritet (1) i skötselplanen kommer att påbörjas inom projektet. Även viss restaurering med lägre prioritet (2) kan komma att ske före 1999. Inom projektet finns även medel för temporära betesavtal vilka kan komma att tecknas med brukarna år från år, till dess markerna fyller kraven för miljöstöd. Därefter kommer brukarna att uppmanas att söka miljöstöd. Informationstavlor, ståtter och kompletterande hågn kommer att sättas upp och finansieras inom projektet.

Restaureringsarbetena kommer att utföras av markågare och/eller av entreprenörer (efter offentlig upphandling). Kostnad och arbetsåtgång för olika åtgärder skall redovisas av dem som åtagit sig restaureringen.

Efter 1999 kommer fortsatta restaureringsåtgärder liksom kompletteringar av hågn, översyn av ståtter, informationstavlor m.m. att belasta vårdanslaget, på samma sätt som övriga naturvårdsområden och naturreservat.

6. ÖVRIGA ÅTGÄRDER

Kompletterande inventeringar av bl.a. insekter och svampar bör utföras inom en 5-årsperiod. Vetenskapliga fakta för området skall samlas i en databas.

Skötselplanen skall fördjupas eller kompletteras om kunskap tillkommer som ger anledning till detta.

7. KÄLLOR OCH REFERENSER

Bakker, J.P., Bakker, E.S., Rosén, E., Verweij, G.L. & Bekker, R.M. 1996. Soil seed bank composition, along a gradient from dry alvar grassland to Juniperus shrubland. - J.Veg.Sci. 7:165-176.

- Bengtsson,K., Prentice,H.C., Rosén,E., Moberg,R. & Sjögren,E. 1988.The dry alvar grasslands of Öland: ecological amplitudes of plant species in relation to vegetation composition. -Acta phytogeogr.suec.76:21-46.
- Johansson,A. & Larsson,P.-O. 1978. Ölands stora alvar - Människor och miljöer, Borgholm. 155 s.
- Königsson,L.-K. 1968. The Holocene history of the Great Alvar of Öland. - Acta phytogeogr. suec. 55:1-172.
- Nilsson,L. Nilsson,M. 1998. Vägar och vaktarkojor. Länsstyrelsen i Kalmar (opubl.)
- Rosén, E. 1982. Vegetation development and sheep grazing in limestone grasslands of south Öland, Sweden. Acta phytogeogr. suec. 72.
- Rosén,E. 1995. Alvar. - I Växter och djur, Sveriges Nationalatlas, Stockholm. s. 60-62
- Rosén,E. & Sjögren,E. 1988. Plant cover in alvar junipers on Öland. Distribution features correlated to shrub size and shape. - Acta phytogeogr.suec.76: 101-112.
- Sterner,R.(1926): Ölands växtvärld. - Södra Kalmar län III. Kalmar. 237 s.
- Sterner,R.(1986): Ölands kärlväxtflora.(ed. Å.Lundqvist). 2nd rev.ed.of 'Flora der Insel Öland'1938. - Lund. 400 s.
- Ålind, P. 1997. Vart har Stora Alvarets vidare tagit vägen? Resultat från en häckfågeltaxering våren 1997. Calidris 26:81–105.

Bilaga 2.1

Skötselplanekarta för Dröstorps naturvårdsområde

BILAGA 2.2

Karta från Vägar och vaktarkojor (kulturhistorisk inventering av Dröstorps naturvårdsområde) 1998.

Bilaga 2.1
Skötselplanekarta

DRÖSTORP NATURVÅRDSOMRÅDE

Tillhör länsstyrelsens beslut
dnr 231-7667-97

 Gräns för naturvårdsområde

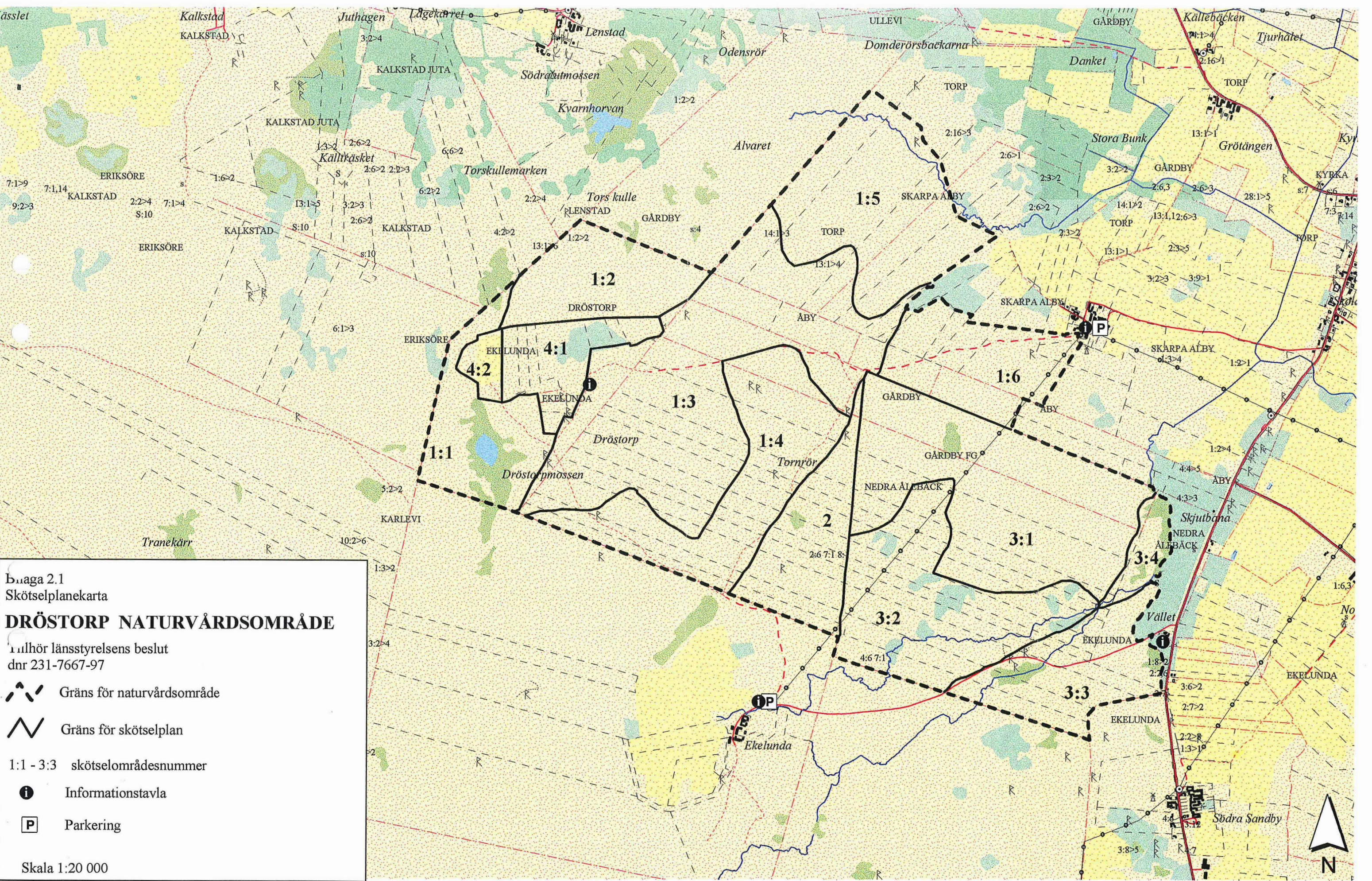
 Gräns för skötselplan

1:1 - 3:3 skötselområdesnummer

 Informationstavla

 Parkering

Skala 1:20 000

Vägar och vaktarkojor - kulturhistorisk inventering 1998

Bilaga 2.2 Dröstorps naturvårdsområde

(Ur: Nilsson, L. Nilsson, M. 1998. Vägar och vaktarkojor. Länsstyrelsen i Kalmar, opubl.)

Teckenförklaring

- Naturvårdsområde
 Kulturhistoriska linjeelement
 Stensträng, stenmur
 Väg
Punktelement
 Brunn, vattenkar
 Grav
 Husgrund
 Kummel
 Plats med namn
 Skytteskåra
 Skålgrop
 Vaktarkoja
 Övrigt
 Horvor

Skala 1: 20 000

